HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM
ỦY BAN PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI TOÀN DIỆN

Số: 24/2026/UBPTCNTD

THƯ GỬI CỘNG ĐỒNG DÂN CHÚA
Về việc hiến mô, tạng và trách nhiệm bảo vệ trẻ em

Kính gửi: Cộng đồng Dân Chúa Việt Nam

Trong những ngày qua, dự thảo Luật Hiến, lấy, ghép mô, bộ phận cơ thể người và hiến, lấy xác (sửa đổi), đặc biệt những đề xuất liên quan đến người dưới 18 tuổi, đã thu hút sự quan tâm của nhiều gia đình và cộng đồng xã hội. Có những bậc cha mẹ lo lắng về việc bảo vệ sức khỏe và sự toàn vẹn thân thể của con em mình; cũng có những gia đình đang khắc khoải chờ đợi cơ hội chữa trị cho người thân, nhất là các bệnh nhi. Chúng tôi thấu hiểu và trân trọng cả hai nỗi niềm ấy. Vì thế, Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện, trực thuộc Hội đồng Giám mục Việt Nam, xin chia sẻ với anh chị em một số suy tư và định hướng dưới ánh sáng Lời Chúa và giáo huấn của Hội Thánh.

Ngày 02/11/2026, Quốc hội đã thảo luận tại hội trường về dự án Luật nói trên. Qua quá trình tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội, chuyên gia và nhân dân, cơ quan soạn thảo đã có những điều chỉnh quan trọng theo hướng tăng cường bảo vệ người hiến, đặc biệt là người chưa thành niên. Theo những thông tin được công bố, dự thảo đã bỏ đề xuất cho phép người dưới 18 tuổi đăng ký hiến mô, bộ phận cơ thể để hiến sau khi qua đời, đồng thời tiếp tục duy trì quy định chỉ người từ đủ 18 tuổi trở lên mới được đăng ký hiến. Đối với người dưới 18 tuổi còn sống, dự thảo nghiêm cấm việc lấy bộ phận cơ thể và mô không có khả năng tái sinh; chỉ xem xét việc hiến một số loại mô có khả năng tái sinh trong những trường hợp đặc biệt, nhằm ghép cho anh, chị, em ruột, khi không có người hiến trưởng thành phù hợp và phải đáp ứng những điều kiện bảo vệ chặt chẽ.

Chúng tôi trân trọng ghi nhận những điều chỉnh tích cực này, cũng như tinh thần lắng nghe và tiếp thu của các cơ quan hữu trách. Tuy nhiên, cần hiểu rằng đây vẫn là dự thảo đang được tiếp tục hoàn thiện, chưa phải những quy định mới đã được Quốc hội thông qua. Một số vấn đề, nhất là việc bảo đảm quyền từ chối của trẻ, sự độc lập trong tư vấn và các cơ chế giám sát, vẫn cần được quy định và thực hiện cách đầy đủ, minh bạch.

Trong sứ mạng phục vụ sự phát triển con người toàn diện, Ủy ban chúng tôi mong muốn cùng anh chị em suy tư và phân định vấn đề này dưới ánh sáng đức tin và giáo huấn của Hội Thánh, với lòng bác ái, sự khôn ngoan và tinh thần trách nhiệm.

1. Hiến mô, tạng dưới ánh sáng đức tin và giáo huấn của Hội Thánh

Đức tin Kitô giáo dạy rằng mỗi con người được Thiên Chúa dựng nên theo hình ảnh của Người (x. St 1,26–27). Vì thế, mỗi người đều có phẩm giá cao quý và bất khả xâm phạm, không tùy thuộc vào tuổi tác, sức khỏe hay khả năng nhận thức. Thân xác là chiều kích thiết yếu của nhân vị, được mời gọi trở thành đền thờ của Chúa Thánh Thần (x. 1 Cr 6,19), nên phải luôn được tôn trọng, khi còn sống cũng như sau khi qua đời.

Hội Thánh Công giáo nhìn nhận việc hiến mô, tạng tự nguyện để cứu chữa người bệnh là một nghĩa cử bác ái cao quý, thể hiện tình yêu thương và sự liên đới giữa con người với nhau. Chúa Giêsu dạy: "*Không có tình thương nào cao cả hơn tình thương của người hy sinh mạng sống vì bạn hữu*" (Ga 15,13). Sách Giáo lý Hội Thánh Công giáo (số 2296) nhìn nhận giá trị của việc hiến tạng sau khi qua đời, đồng thời nhấn mạnh rằng việc ghép tạng phải tôn trọng những điều kiện luân lý cần thiết, đặc biệt là sự tương xứng giữa nguy cơ đối với người hiến và lợi ích của người nhận. Thánh Gioan Phaolô II cũng đề cao việc hiến tạng phù hợp với đạo đức như một biểu hiện đáng ca ngợi của tình yêu trao hiến (x. Evangelium Vitae, số 86).

Tuy nhiên, mục đích tốt đẹp không tự động làm cho mọi phương tiện trở nên chính đáng. Việc hiến mô, tạng phải được thực hiện trong tự do, với sự đồng thuận hợp lệ và có hiểu biết, không gây ra những nguy cơ bất tương xứng đối với người hiến, không bị thương mại hóa và luôn tôn trọng phẩm giá cùng sự toàn vẹn thân thể của con người. Ngay cả đối với mô có khả năng tái sinh, vẫn cần đánh giá thận trọng những nguy cơ về thể chất, tâm lý và sức khỏe lâu dài.

Đối với việc hiến tạng sau khi qua đời, phải bảo đảm người hiến thực sự đã chết trước khi lấy các cơ quan thiết yếu. Không bao giờ được trực tiếp gây ra cái chết của một người nhằm cứu chữa người khác. Việc chăm sóc và cứu chữa bệnh nhân phải luôn được thực hiện đầy đủ, độc lập với quyết định hiến tạng.

Việc cứu chữa người bệnh và bảo vệ những người dễ bị tổn thương không phải là hai trách nhiệm đối lập, nhưng là hai chiều kích không thể tách rời của cùng một tình yêu Kitô giáo.

2. Trẻ em cần được bảo vệ cách đặc biệt

Anh chị em thân mến,

Chúa Giêsu nói: "*Hãy để trẻ em đến với Thầy, đừng ngăn cấm chúng*" (Mt 19,14). Dưới ánh sáng Tin Mừng, Hội Thánh nhìn nhận mỗi trẻ em là một nhân vị có phẩm giá trọn vẹn, đồng thời cần được chăm sóc và bảo vệ đặc biệt trong quá trình phát triển về thể chất, trí tuệ và tâm lý.

Trước hết, quyền được bày tỏ ý kiến không đồng nghĩa với khả năng đưa ra sự đồng thuận y khoa đầy đủ. Trẻ em có quyền được cung cấp thông tin, được lắng nghe và được tôn trọng ý kiến phù hợp với độ tuổi và mức độ trưởng thành. Tuy nhiên, mong muốn giúp đỡ người khác không có nghĩa là các em đã có đủ khả năng đánh giá toàn diện những hậu quả của một can thiệp y khoa trên thân thể mình. Vì vậy, không thể chỉ dựa vào ý kiến của trẻ, kể cả khi có sự đồng ý của cha mẹ, để mặc nhiên coi việc lấy mô của các em là chính đáng.

Đặc biệt, chúng tôi ghi nhận những ý kiến được nêu tại phiên thảo luận ngày 02/11/2026 về việc tôn trọng sự từ chối của người chưa thành niên. Một nghĩa cử chỉ thực sự mang ý nghĩa trao hiến khi được thực hiện trong tự do. Không thể lấy tình yêu thương hoặc bổn phận đối với gia đình làm lý do để buộc một đứa trẻ chấp nhận những can thiệp y khoa trái với ý muốn của mình.

Thứ đến, quyền của cha mẹ trước hết là trách nhiệm bảo vệ con cái. Theo giáo huấn Công giáo, cha mẹ có bổn phận chăm sóc, giáo dục và bảo vệ con cái (x. GLHTCG, số 2221–2231). Quyền ấy không phải là quyền sở hữu hoặc định đoạt vô giới hạn đối với thân xác của con. Mọi quyết định phải hướng đến lợi ích tốt nhất của chính trẻ, chứ không chỉ lợi ích của gia đình hoặc người cần được ghép mô, tạng. Khi người nhận là

thành viên trong gia đình, cần đặc biệt lưu ý những áp lực tình cảm và xung đột lợi ích có thể phát sinh.

Sau cùng, việc hiến mô của người chưa thành niên phải chịu những giới hạn nghiêm ngặt. Những điều chỉnh mới của dự thảo, nhất là việc giới hạn hiến mô tái sinh cho anh, chị, em ruột trong trường hợp không có người hiến trưởng thành phù hợp, cho thấy sự cần thiết phải bảo vệ trẻ em bằng những điều kiện cụ thể. Tuy nhiên, ngay cả trong những trường hợp ngoại lệ ấy, việc hiến mô chỉ có thể được xem xét khi thực sự cần thiết, sau khi đã cân nhắc các phương án thay thế và có đầy đủ những bảo đảm về y khoa, luân lý và pháp lý. Trẻ phải được tư vấn độc lập, được bảo vệ trước những áp lực và được tôn trọng quyền từ chối.

Đối với việc lấy mô, bộ phận cơ thể sau khi người chưa thành niên qua đời, cần phân biệt việc đăng ký hiến khi còn sống với những trường hợp pháp luật có thể cho phép xem xét việc lấy mô, bộ phận cơ thể sau khi qua đời. Trong mọi trường hợp, phải tôn trọng phẩm giá của người đã khuất, bảo đảm trách nhiệm của cha mẹ hoặc người đại diện hợp pháp và đặc biệt lưu ý nguyện vọng mà người chưa thành niên đã bày tỏ khi còn sống. Nếu có căn cứ đáng tin cậy cho thấy các em đã phản đối việc hiến tặng, nguyện vọng ấy cần được tôn trọng.

Bảo vệ trẻ em không có nghĩa là phủ nhận lòng quảng đại của các em, nhưng là bảo đảm rằng lòng quảng đại ấy không bị lợi dụng và không trở thành gánh nặng vượt quá khả năng của trẻ.

3. Những quan tâm và lời mời gọi mục vụ

Trước những vấn đề đang được xã hội quan tâm, Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện đã gửi văn bản góp ý đến Quốc hội và các cơ quan hữu trách, trong đó trân trọng ghi nhận những điều chỉnh tích cực của dự thảo, đồng thời đề nghị tiếp tục hoàn thiện các cơ chế bảo vệ người chưa thành niên. Chúng tôi mong rằng pháp luật được xây dựng không chỉ mở ra thêm cơ hội cứu chữa người bệnh, mà còn bảo đảm phẩm giá, sức khỏe và lợi ích tốt nhất của những người dễ bị tổn thương.

Trong khi các cơ quan có trách nhiệm tiếp tục hoàn thiện dự thảo, chúng tôi mời gọi cộng đồng Dân Chúa thể hiện lòng bác ái và trách nhiệm qua những hành động cụ thể:

Với các bậc cha mẹ: Xin anh chị em tìm hiểu thông tin từ những nguồn đáng tin cậy, giáo dục con cái biết yêu thương và giúp đỡ người khác, đồng thời tôn trọng sức khỏe và sự toàn vẹn thân thể của các em. Nếu gia đình có người cần được ghép mô, tạng, xin đừng đặt gánh nặng quyết định lên vai một đứa trẻ. Hãy để tình yêu trong gia đình trở thành nguồn nâng đỡ, chứ không phải áp lực buộc các em phải hy sinh vượt quá khả năng của mình.

Với các bạn trẻ: Chúng tôi trân trọng lòng quảng đại và mong muốn giúp đỡ người khác của các con. Tuy nhiên, các con không bị buộc phải chấp nhận những can thiệp y khoa trên thân thể mình do áp lực từ gia đình hay người thân. Các con có quyền được giải thích, được lắng nghe, được bảo vệ và được bày tỏ sự từ chối. Lòng bác ái không bao giờ được xây dựng trên sự ép buộc.

Với các nhân viên y tế Công giáo: Chúng tôi mời gọi anh chị em trung thành với lương tâm nghề nghiệp, tôn trọng sự thật khoa học và bảo vệ phẩm giá của mọi bệnh nhân, đặc biệt những người chưa thành niên. Xin anh chị em quan tâm đến việc tư vấn độc lập, bảo đảm sự đồng thuận hợp lệ, phòng ngừa xung đột lợi ích và chăm sóc sức

khỏe lâu dài cho người hiến, để trở thành chứng nhân của một nền y học phục vụ sự sống và sự phát triển toàn diện của con người.

Với các linh mục, tu sĩ và giáo lý viên: Xin quý cha và anh chị em giúp cộng đoàn hiểu đúng giáo huấn của Hội Thánh và những thông tin chính thức liên quan đến dự thảo luật; tránh phổ biến những nhận định thiếu căn cứ có thể gây hoang mang. Đồng thời, xin quan tâm đồng hành và nâng đỡ các gia đình có người bệnh, nhất là những gia đình đang phải đối diện với các quyết định y khoa khó khăn.

Anh chị em thân mến,

Những chuyển biến trong quá trình hoàn thiện dự thảo luật cho thấy giá trị của việc lắng nghe và đối thoại, nhất là khi những quyết định liên quan trực tiếp đến sự sống và phẩm giá con người. Chúng tôi hy vọng tinh thần ấy sẽ tiếp tục được phát huy, để những quy định cuối cùng vừa mở rộng cơ hội cứu chữa người bệnh, vừa bảo vệ sự sống, phẩm giá và quyền lợi chính đáng của mỗi con người.

Lòng bác ái đích thực không chỉ được thể hiện qua ước muốn cứu giúp người khác, mà còn qua sự tôn trọng và bảo vệ những người dễ bị tổn thương. Vì thế, trong mọi quyết định liên quan đến việc hiến mô, tạng, nhất là đối với trẻ em, xin hãy để tình yêu thương luôn được soi sáng bởi sự thật và được thực hiện trong tự do và trách nhiệm.

Chúng ta hãy cùng cầu nguyện cho các bệnh nhân và gia đình họ, cho các trẻ em, những người làm công tác y tế và những người có trách nhiệm xây dựng pháp luật, để mọi quyết định được hướng dẫn bởi đức khôn ngoan, lòng nhân ái và công bằng.

Nguyện xin Đức Maria, Mẹ của Sự Sống, và Thánh Giuse, Đấng bảo vệ Hội Thánh, luôn đồng hành và chuyển cầu cho tất cả chúng ta.

Làm tại Thanh Hóa, ngày 03 tháng 11 năm 2026

TM. ỦY BAN PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI TOÀN DIỆN

CHỦ TỊCH

GIÁO PHẬN THANH HÓA
1932
DIOCESE OF THANH HÓA

+ Giuse Nguyễn Đức Cường

Giám mục Giáo phận Thanh Hóa